

3. Прієшкіна О. Права людини в Україні: проблеми та перспективи / О. Прієшкіна // Правова держава, Вип. 26. – 2017. – С. 33–36.

Ключові слова: конституційні права, свободи та обов'язки, гарантування прав, свобод та обов'язків громадянина, правова свідомість, правовий нігілізм, правова культура.

Науковий керівник: к.ю.н., доцент Кулі-Іванченко К. К.

***Веремчук Карина Юрійівна,
Сорочан Тетяна Віталіївна***

студентки 2-го курсу факультету міжнародно-правових відносин
Національного університету «Одеська юридична академія»

КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВИЙ СТАТУС ІНОЗЕМЦІВ В УКРАЇНІ

Актуальність теми полягає в тому, що постійне зростання чисельності мігрантів та значення міграційних процесів в цілому є вагомим аспектом правового регулювання. Фактично на території кожної із сучасних держав перебувають іноземні громадяни, маючи різну мету при цьому: пошук роботи, здобуття освіти, ознайомлення з культурою та історичними пам'ятками, участь у спортивних змаганнях.

Проголошення Україною курсу на європейську інтеграцію та формування в цьому контексті внутрішньої і зовнішньої політики зумовило потребу досліджень конституційного статусу іноземців. Питанням конституційно-правового статусу іноземців присвячено багато наукових праць, зокрема, у цій роботі було використано напрацювання О. Бобокала, А. Грабильнікова, В. Довгого, В. Іванчо, І. Козинець, Є. Петрова, Н. Погорецької, А. Путова, В. Галунька, О. Пушкіної та Т. Чебікіної, в яких автори торкаються різних граней цієї проблеми.

Опираючись на ст. 26 Конституції України [1], зазначимо, що до іноземців належать тільки іноземні громадяни, їх прирівняно у правах із громадянами, вони виконують ті ж обов'язки за певними обмеженнями. Ведучи мову про правове регулювання конституційно-правового статусу іноземців, слід підкреслити, що основи регулювання його визначено Конституцією України, законами України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства», «Про імміграцію», «Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні» та іншими нормативно-правовими актами України, а також нормами міжнародного права, що містяться в Загальній декларації прав людини

1946 р., Міжнародному пакті про громадянські й політичні права, Міжнародному пакті про економічні, соціальні та культурні права 1966 р., Конвенції про правовий статус осіб без громадянства від 28 вересня 1954 р. та ін. [4].

За твердження Є.Ю. Петрова, конституційно-правовий статус іноземців в Україні можна означити юридично визначеним Конституцією України, міжнародними договорами та іншим національним законодавством становище іноземних громадян в Україні, яке є сукупністю правових норм, що декламують основоположні принципи, правовий режим і гарантії, які визначають поведінку іноземців у зв'язку з реалізацією ними прав, свобод, законних інтересів і виконанням обов'язків на території України [6, с. 768].

Відповідно до ст. 1 Закону України «Про громадянство України», іноземець — особа, яка не перебуває в громадянстві України і є громадянином (підданим) іншої держави або держав; особа без громадянства — особа, яку жодна держава відповідно до свого законодавства не вважає своїм громадянином [2;3]. Враховуючи наукові визначення поняття «іноземець», його інтерпретують у широкому та вузькому розуміннях. У широкому розумінні це комплексний термін, який включає всіх осіб, котрі не є громадянами України, але потрапляють під її територіальну юрисдикцію, тобто іноземних громадян та осіб без громадянства. У вузькому значенні іноземцем вважається особа, що знаходиться на території даної держави, але не є її громадянином і перебуває в громадянстві іншої держави [5, с. 57; 6, с. 768].

С.Ф. Константінов вважає, що однією з особливостей правового становища іноземних громадян в Україні є те, що вони перебувають немовби в «подвійному підпорядкуванні» — дії законів країни перебування і дії законів держави свого громадянства. Зв'язок іноземного громадянина з країною свого громадянства постійний і стійкіший, ніж зв'язок із країною перебування [4, с. 13].

На думку О. Пушкіної доцільно класифікувати іноземців за критерієм законності перебування на території України на: а) іноземців, які перебувають на території України на законних підставах. Це іноземці, які в установленому законодавством або міжнародним договором України порядку в'їхали в Україну та постійно або тимчасово проживають на її території, або тимчасово перебувають в Україні; б) іноземців, які перебувають нелегально [7, с. 35].

Конституційно-правовий статус іноземців в нашій державі ґрунтується на Конституції України, стаття 26 якої закріплює, що іноземці та особи без громадянства, що знаходяться в Україні на законних підставах, користуються тими ж правами і свободами, несуть такі ж обов'язки, як і громадяни України, за винятками, встановленими Конституцією, законами і міжнародними договорами України. У найбільш загальному вигляді правовий статус іноземців відрізняється від правового статусу громадян України тим, що їх права обмежені

певними законами, зокрема вони: мають пересуватися і проживати на території України у встановленому порядку; не можуть бути обраними до органів державної влади та обіймати певні посади; не проходять службу в Збройних Силах України; проходять візовий контроль тощо.

Список використаних джерел

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. (в ред. 30.09.2016 р.) // [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
2. Про громадянство України: Закон України від 21.06.2001 р. (в ред. 19.02.2016 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2235-14>
3. Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства: Закон України від 22.09.2011 р. (в ред. 27.09.2017 р.) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3773-17>
4. Константинов С. Ф. Адміністративно-правовий статус іноземців в Україні та механізм його забезпечення : автореф. дне. на здобуття наук, ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.07 «Теорія управління; адміністративне право і процес; фінансове право» / С. Ф. Константинов. – К., 2002. –18 с.
5. Петров Є. Ю. До проблеми поняття «іноземець» та видів іноземців в Україні / Є. Ю. Петров // Право і Безпека. – 2012. – № 3. – С. 54-59.
6. Петров Є. Ю. Принципи конституційно-правового статусу іноземців в Україні / Є. Ю. Петров // Форум права. – 2012. – № 1. – С. 767-775.
7. Пушкіна О. Правовий аналіз статусу біженців та іноземних громадян в Україні / О. Пушкіна, Т. Чебикіна // Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. – 2017. – Т. 1. – № 2. – С. 35-38.

Ключові слова: конституційно-правовий статус іноземців, громадянство, Конституція України, апатрид, подвійне підпорядкування.

Науковий керівник: к.ю.н., доц. Кулі-Іванченко К. К.

Голодняк Дарія Миколаївна

студентка 1 курсу магістратури судово-адміністративного факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»

ВЕРХОВЕНСТВО ПРАВА ЯК ОДИН ІЗ ФУНДАМЕНТАЛЬНИХ ПРИНЦИПІВ СУЧАСНОГО КОНСТИТУЦІОНАЛІЗМУ

Становлення в Україні громадянського суспільства демократичної та правової держави – процес, який поклав початок усвідомлення необхідності розроблення регулятора впливу на політичне, правове та соціальне життя. Таким феноменом є конституціоналізм, сутність